



Nieuwsbrief april 2026

De werkelijkheid vs. de foto – Deel I

WAT JE ERVAART
Je kijkt rond.
Je neemt het licht waar.
Je voelt de ruimte.
Je beleeft het moment.

WAT JE CAMERA VASTLEGT
Eén moment.
Eén kader.
Eén stilstaand beeld.

DE WERKELIJKHEID IS GROTER DAN JE FOTO
Maar je kunt wél leren hoe je meer van wat je ervaart,
terug laat komen in je foto's.

Waarom je foto soms wat tegenvalt

Tijdens mijn workshops hoor ik de cursisten regelmatig zeggen: “In het echt was het zó mooi, maar op de foto ziet het er totaal anders uit.”

Vaak gevolgd door een teleurgestelde blik. Daarna komt de toevoeging dat ze denken dat ze iets niet goed gedaan hebben. Dat het aan hun techniek, compositie of hun manier van kijken ligt. Precies daarom volgen ze natuurlijk ook mijn workshops: om beter te worden en foto's te maken die dichter bij hun beleving komen.

Zelf herken ik dit gevoel van teleurstelling ook. Want hoe vaak ik ook op pad ben, mij overkomt het net zo goed. Het verschil tussen werkelijkheid en foto zit 'm namelijk niet alleen in wat je 'verkeerd' zou doen tijdens het fotograferen. Het heeft ook te maken met hoe wij het moment beleven en hoe de camera datzelfde moment naar beeld vertaalt. Wij kijken nu eenmaal anders dan een camera.

Gelukkig kun je dat verschil wel kleiner maken. Daar kom ik in de volgende nieuwsbrieven op terug. Nu beginnen we met de redenen dat het verschil tussen werkelijkheid en foto ontstaat.



Bijgaande beelden maakte ik op plekken en momenten die in het echt veel indrukwekkender voelden dan ze op de foto overkomen.

Je beleeft geen stilstaand moment

Wanneer je op een mooie plek bent, kijk je niet naar één beeld zoals op een foto. Je ogen bewegen en onbewust neem je steeds kleine stukjes van de omgeving in je op. Je ervaart geen stilstaand plaatje, maar een scène die zich opbouwt terwijl je kijkt.

Hier ontstaat het verschil met je foto. Je camera legt één moment vast, vanaf één plek en vanuit één standpunt. Alles wat jij nog in beweging zag - het veranderende licht en het gevoel van ruimte om je heen - wordt teruggebracht tot één stilstaand beeld. Er gaat dus altijd iets verloren in de vertaling van het moment naar de foto.



Je brein bouwt het moment op

Wat je ervaart, is nooit alleen wat je ziet. Je brein doet daar ongemerkt een schepje bovenop. Het maakt het moment net wat groter en intenser. Je voelt de warmte van de zon, de wind, de weidsheid van het landschap. Je staat er zelf middenin. Al die indrukken samen vormen hoe je het moment beleeft. Veel completer dan wat er puur voor je ogen gebeurt.

En precies dat maakt het lastig om vast te leggen. Want een foto moet het doen met alleen beeld. De belevenis eromheen gaat verloren. Helemaal als je de foto aan iemand anders laat zien.



Een foto mist context en referentie

Er speelt nog iets mee dat je bijna nooit bewust opmerkt. In het echt kun je namelijk heel goed inschatten hoe groot iets is. Zonder dat je het doorhebt gebruik je alles om je heen als referentie: een boom, een vogel, een persoon op afstand. Zo ontstaat er gevoel voor schaal en ruimte.

Op een foto vallen die referenties vaak weg. Alles wordt teruggebracht tot één beeld, zonder duidelijke schaal en diepte. Afstanden lijken korter, beeldelementen schuiven dicht naar elkaar toe. Wat in het echt groots en indrukwekkend voelde, kan op de foto ineens heel compact en plat overkomen.



Conclusie

Als je dit bij elkaar optelt, wordt het verschil tussen wat je ervaart en wat je terugziet een stuk logischer. Je vergelijkt geen twee gelijke dingen, maar je vergelijkt een ervaring met een stilstaand beeld. En daardoor voelt een foto vaak vlakker en minder indrukwekkend dan het moment zelf. Niet per se omdat de foto niet goed is, maar omdat jouw ervaring simpelweg meer bevatte dan wat er in één beeld past.

Dat betekent gelukkig niet dat je er niets aan kunt doen. Sterker nog, als je eenmaal begrijpt waar dat verschil vandaan komt, kun je er juist rekening mee gaan houden tijdens het fotograferen. Je kunt bewuster keuzes maken in wat je weglaat of juist toevoegt en hoe je dat vastlegt. Hier ga ik het in de volgende nieuwsbrief over hebben.

Veel plezier met fotograferen, tot de volgende nieuwsbrief!

Wil je meer leren? Ik heb weer meerdere workshops gepland staan in de

komende maanden: [Jasmijn SAKB](#)
